

האיגורף הפך בשנים האחרונות לסוג ספורט מקובל על פני כל שכבות החברה וי מעמדותיה. אלפי ישראלים צפו בתחרויות שנערכו בתליאביב וחיפה, ואלפי אירופים נזכו להיעזר בטלביזיה, לראות את התחרויות הסנסאציוניות על אליפות העולם בחוררי האוכל שלהם.

הגברת ההתעניינות הכללית באיגורף הולידה זרם של שאלות על צדדיו המזוירים והבלתי מובנים של ספורט המהלומות. אחת השאלות: מדוע בתחרות איגורף אחת נשארים שני ה מתאגרפים עומדים על רגליהם, אפילו לאחר עשרה סיבובים, בה בשעה שבתחרות אחרת סופג אחד מהם מהלומה רגיזה למדי — וי צונח ללא הכרה?

מהו סוד מהלומת הנוקאאוט — מהלומת המחץ? במה היא שונה מכל מהלומה אחרת? מה הפך את רוקי מריציאנו (הנולד 1877) לאלוף העולם באיגורף, משקל כבד? במה נבדלות המהלומות שלו מאלו של מאות חבריו למקצוע?

על שאלות אלו ניתנים מומחי ספורט רבים תשובה אחת: מתאגרפים מוחצים נולדים, לא מתפתחים תוך אימון ממושך. כל מימד חת יכול מדי להבחין במתאגרף כזה. אולם השיבה זו נכונה רק למחצה. אמנם המתאגרף זוכה לגופו החסון ולרפלקסים ה מהירים שלו כמעט מלידה, אולם את החלק החשוב ביותר במיתוח כשרונותיו ממלאים דוקא האימונים.

כיצד לפתח כוח לחימה

המהלומה הטובה מתחילה מכפית הרגליים. היא מצריכה את הפעלת כל שרירי הגוף — משרירי הקרסול ועד שרירי כף היד. השריר דים העיקריים, שליקחים חלק במהלומת ה מתח נמצאים בשוק, בירך, בגן, בכתף, ביד זרוע ובכף היד, ופרקי העצמות קושרים את תם לקו אחיד של אנרגיה.

כמה כוח מושקע בכל מהלומה? הכוח המקסימלי במהלומות מתאגרפים בני מש קל שונה נמדד לפני שנים מספר על ידי ה מעבדות האווירונאוטיות של חברת קורנל, ארצות הברית. כאשר לבשו הנבחרים כפפות כבדות והשיגו המתאגרפים כבדי המשקל 6.7 קילורגל * של אנרגיה למהלומה, ואילו ה מתאגרפים קליהמשקל השקיעו במהלומותיהם 2.8 קילורגל של אנרגיה במוצע. כאשר ניתנו לנבחרים כפפות קלות יותר השקיעו כבדיהמשקל 13.1 קילורגל במהלומה, ואי קליהמשקל השקיעו 4.3 קילורגל בכל מהלומה.

הכפילו את כמויות האנרגיה הממוצעות ה שמושקעות בכל מהלומה, ותקבלו מספרים רביר רוסים. לפי חישובי מומחים מתעופפות בעת תחרות משועמת, בת עשרה סיבובים של מתאגרפים במשקל כבד, כ-750 מהלומות כבדות. לעומת זאת מסוגלים מתאגרפים ב משקל קל להמטיר באתו פרק זמן למעלה מ-1700 מהלומות, בעלות עומק תוחתה יר תר.

אולם בשלושה קרבות מתוך ארבעה אין לכמות האנרגיה המושקעת במהלומות כל הש טעה מכרעת. הסיבה: יעילותה של כל מה לומה תלויה בנסיבות, אשר לרוב אינן נתו גות לסיקוחו של המתאגרף.

נקודת השיא

למשל, בקשת בה נע האגרוף המוחץ יש רק נקודה אחת של כוח מקסימלי. מאחר ששני המתאגרפים משתתפים בקרב נוצר אים בתנועה מתמדת ניתית, על פי רוב, המהלומות לפני שהן מגיעות לשיא המחץ, או מיד לאחר שהן מגיעות אליו. המהלומה ה אידיאלית, היא המהלומה הנשלחת בכוח מקסימלי ופוגעת במטרה בהיותה בשיאו של כח זה. כזאת היתה מכתהימין שלח מריציאנו לפני שנתים ביריב, ג'ו וולקות, אלוף העולם במשקל כבד.

אולם אפילו מהלומה מדויקת אינה עשויה תמיד להפיל את היריב. בני ליאונארד, מי שהיה אלוף העולם במשקל קל בין השנים 1917 ו-1924, היה אומר: "הדבר העיקרי אינו עוצמת המהלומה, אלא היקום בו היא שוגעת".

השקפתו של ליאונארד אושרה על ידי אג השיעודה האתלטית של ניו יורק, שבדקו ופצאו כי המטרות הטובות ביותר לנוקאאוט הן ארבע: הרקות, הסנטר, הלב והנקודה דומצאה בדיוק מעל לאבזם התנועה.

הסיבה לכך נחקרה לאחרונה על ידי רופא העצבים האמריקאי, ד"ר הארי קפלן. קפלן בדק 1400 מתאגרפים, צילם אותם במסדרת אסתי ושיקף את מוחותיהם. מסקנותיו: ה קילורגל — האנרגיה המספיקה כדי להזיז משקולת של קילו למרחק שלושים סנטימטרים

המהלומה אישר כגעה במתאגרף לא היתה שונה מאות מהלומות אחרות. אולם היא פעלה עליו באורח מפתיע: הוא כשל, נשאר מוטל בזירה ללא הכרה. קהל הצופים נדהם, מאות ואלפי צופים שאלו את עצמם: מה קרה כאן?

מה קורה בשעת

נוקאאוט?

עת הקרב עם פוי דהמארקו: הוא נע באיר טיות, חיכה להזדמנות להלום מהלומת נוק אאית במקום הנכון, ואילו דהמארקו הלם בו ללא הרף. מהלומות קלות, ניצח איתו בסר פו של דבר לפני נקודות.

קארטר לא היה היחיד שסבל כתוצאה מהזיגרות המופרזת ורצונו לבחור במהלך מה הנוכח. הדבר היה גם בעוכריהם של מתאגרפים רבים אחרים.

לעומת מתאגרפים אלה אין מתאגרפים מ סוגם של קאסטלני ופאדי דהמארקו מקפיר דים על מהלומות מחץ מדויקות: הם סומי כים יחד על מהירותם וכוחההתימרון של ה. סכסכים אלה איפשרו לדהמארקו לר כות בכת האליפות העולמית במשקל קל, אולם באיפן לחימתו אין כל יופי ואין כל קסם.

העיקר: כבחון עצמי

מכל האמור לעיל דומה כי המתאגרף אינו אלא מכונת שרירים אדירה. אולם לבעשה אין הדבר כן: אם אין לו למתאגרף כבחון עצמי, יהיה כתר האליפות ממנו והלאה. הדוגמה המצוינת ביותר לכך היא המת אגרף ג'ו ג'ארדלו, העומד להאבק על אלפי פית הערים במשקל בינוני. ג'ארדלו היה ב ראשית הקריירה שלו מתאגרף זריז ומוכשר, אולם הוא לא השיג כמעט כל נוקאאוטים, ניצח פעמים רבות לפי נקודות.

בשנת 1951, כבר התיאש ג'ארדלו מכל הצי להם ועמד לרכוש מן הזירה. אולם פתע חל בו מפנה מזוהר. שנגרם כנראה על ידי מריב ה וסכסוכו המשפטי עם המתאגרף בילי ג'ראהאם. הוא התחיל להתאמן במהלומות מחץ והכריז בפני עתונאים: "מעתה והלאה לא אחזיק מעט איש! קודם לכן הייתי רך לב, והדבר כמעט והוריד אותי מן הזירה. עכשו אכבד את יריבי בנוקאאוטים בזה אחר זה!" ג'ארדלו קים את הבטחתו. בינואר 1954 הפיל את נצרת פאנור בקרב שנערך באוהיו. ארבעה שבועות לאחר מכן הפיל את חולטר קארטייה, בסיבוב הראשון, בקרב שנערך במדיסון סקור נאיון וששה שבועות לאחר מכן הפיגו נוקאאוט לחילי טרוי, שהיה כמי עט בלתי מנוצח.

כך הישע על זירות אמריקה מתאגרף חדש, פיל כבחון עצמי. עלייתו המפתיעה סחרה

נוקאאוט הנגרם על ידי מהלומת ראש הוא תוצאה ישירה של הוצאת המוח משינוי בסיק לו. המהלומות הפוגעות באף א בעצמות הלחיים, מחליקות על פני העצמות, מבלי לגרום כל נזק. אולם המהלומות הניתוחיות על הרקות והסנטר פוגעות מבלי להתלק, בני דות את הגולגולת על צורה ונשילות מן ה מתאגרף את הכרתו.

כיצד פועלת מהלומת נוקאאוט

לפעמים מחטיאה המהלומה את הסנטר, וי אף על פי כן מסתים הקרב בניקאאוט. כי מקרים כאלה פיצת הבהל כה באיור העיר קים, אשר תחתה לנסתר. מהלומה המוגעת באיזור זה מפעילה מספר רב של עצבים. העצבים שולחים בליל של אותות למוח, וההכרה מטשטשת. במהלומה כסוג זה השת מש רוקי מריציאנו, כאשר הפיל את ג'ו ליי אים בסיבוב השמיני, בקרב הנפירסם שנערך במדיסון סקור נרדן בשנת 1951.

שני הצדדים המסוכנים האחרים נמצאים בשטח הגוף. האחד בינם היא האיזור אשר מתחת ללב. השני הוא השטח שמעל לאבזם התנועה — או יותר נכון, הנקודה בה נפג שות הצלעות בחלק הקדמי של הגוף. למה שות הצלעות? היותה הגולגולת הנשלחת בכוח מקסימלי ופוגעת במטרה בהיותה בשיאו של כח זה. כזאת היתה מכתהימין שלח מריציאנו לפני שנתים ביריב, ג'ו וולקות, אלוף העולם במשקל כבד.

אולם אפילו מהלומה מדויקת אינה עשויה תמיד להפיל את היריב. בני ליאונארד, מי שהיה אלוף העולם במשקל קל בין השנים 1917 ו-1924, היה אומר: "הדבר העיקרי אינו עוצמת המהלומה, אלא היקום בו היא שוגעת".

זהירות או מהירות?

הן המחקרים המדעיים והן תוצאה הקר בות גילו כי המתאגרפים הטובים ביותר הם אלה היודעים להלום בשיא העוצמה ולפגוע במקומות הנכונים בגוף היריב. אחד המת אגרפים הטובים מסוג זה הנו ג'ימי קארטר, מי שהיה אלוף העולם במשקל קל. אולם דוקה בגלל זה איבד קארטר את כתר האליפות כי

את השקפת המומחים למינויהם על "המתאג רפים מלודיה".

וולקות נגד צ'ארלו

הדוגמה הטובה ביותר של כבחון עצמי, שבא לעזרתו של מתאגרף, ניתנה לפני שלוש שנים על ידי המתאגרף האמריקאי הנודע ג'רסי ג'ו וולקות, אשר נלחם לפני כן נגד ג'ו לואיס והפילו פעמיים, מבלי לזכות בא ליפות במשקל כבד.

בשנת 1951 נערך בדטרויט קרב בין וולקות לבין עזארד צ'ארלו, מי שירש את כתר ה אליפות מלואיס. בסיבוב התשיעי של אותו קרב הופל וולקות על ידי מהלומה ימנית של צ'ארלו. הוא התרומם, ניער את ראשו כדי להבהיר את עשתונותיו, אחר חזר לפינתו. הקרב נסתיים בנצחונה של צ'ארלו — לפי נקודות, ואיש לא יחס לו חשיבות יתרה. דוקא משום כך הופתעו הכל, כעבור אר בעה חודשים, כאשר הפיל וולקות את צ'ארלו במכתיו בודדת בסיבוב השביעי, בקרב ש נערך בפיטסבורג. רק חובבי ספירט מועטים הבינו את הקשר בין הנצחון המפתיע לבין מפלתו של וולקות בדטרויט: באתו קרב גורלי הבין וולקות לראשונה כי הוא מסוגל להתזקק מעמד בפני מהלומות האלוף, לזכות להזדמנות מתאימה ולזכות בכתר האליפות.

צירוף חכונות מושלם

אולם לגלגל המזל בשטח האיגורף סובב לי לא הרף. לא עבר זמן רב וחזרה האליפות הסרי למדי גיטל מידי וולקות על ידי אחד מ גדולי המתאגרפים של דורנו: רוקי מארצ'י אנו.

רוקי הינו צירוף מושלם של התכונות הנפשיות, השכליות והפיזיות, הדרושות לי כל מתאגרף. הוא הפיל עד כה בנוקאאוט 40 מבין 46 יריבים. אחד המועטים שהצליחו להחזיק נגדו משך 15 סיבובים היה עזארד צ'ארלו, אולם לאחר הקרב נראה פרצוסי של צ'ארלו כמו תפוז מעוך.

רוקי מודה כי הוא היה בר מזל בנפלו לידיו של צ'ארלו ג'ולדמן, אחד המאמנים ה טובים ביותר בעולם. כן הצליח רוקי לנצח לו אמרגן מוכשר — את אל וויל, אשר ה ציב אותו, בשנתו הראשונה כמתאגרף מקצו, על, רק מול יריבים קלים, היקנה לו על ידי כך שפע של כבחון עצמי.

מהלומות המחץ של מארציאנו הן תוצאה של אימונים מסרכים והדרכה מצוינת. גולד מן הראה לרוקי כיצד להפעיל את שרירי ה ברכיים, המונעים והכפטיים, כדי להוסיף לה עוצמה. אפילו כיום, לאחר שהוא זכה ב כתר האליפות העולמית, מרבה רוקי להתאמן לפני כל קרב וקרב.

גם השרירים מסוגלים לרכוש להם הרג לימ. אמר לו גולדמן פעמים רבות, "אם תש ריש בהם הרגלים טובים, יהיו מהלומות המחץ שלך אוטומטיות".

עבודה שחורה

נוסף על תכונותיו הפיזיות מצטיין מאר צ'ארלו גם בתבונה רבה, מסוגל להתאים את הכבינה שלו לכל קרב, לפי נסיונו הקודם. יתר על כן, הוא מצטיין במרץ רב ובשאיפה נחושה להצלחה. אילו לא כושר ההסתגלות, לא היה הוא מצליח להפיל את וולקות בסיי ביב הראשון, במאי 1953, ואילו לא כוח הרצון לא היה מצליח לנצח את עזארד צ'ארלו, כי קרב לעצן, בן 15 סיבובים.

לאחרונה, הצליח וויליאם היינץ, ככת הש כבוץ האמריקאי קולירט לגלות את סוד מרצו והתחליתו של רוקי. הדבר נתגלה בעת שיחה שנערכה בין שניהם בנווה-הקיץ ג'רו סינגר (העולם הן 1953) — מקום האימונים החביב ביותר על האלוף.

"אתה מצליח", אמר העתונאי, אך ורק כפי שהקדשת שנים רבות לעבודה שחורה — אך ורק מפני שלא בחלת לאחוז במעור ולחפור תעלות".

"כן", אמר רוקי, אני אהב עבודה שחורה. חושבים שרבים מחברך לספורט לא היו מוכנים לאחוז במעור", העיר היינץ.

"אבל אני נהנית מזה", אמר האלוף. "היו זה!" קרא העתונאי, "אתה נהנית מן העבודה השחורה מפני שידעת בסופו של כל יום כי ביצעת משהו קשה ומועיל. על כן גט נהנית מן הקרב הגדול עם וולקות!"

אכן, רוקי מארציאנו הוא סמל המתאגרף המושלם. הופעותיו נהנות את ההסבר ה אמיתי למהותה של מהלומת המחץ. השרי רלים המפעילים אותה נראים לעיני כל — אפילו על מסיבי הקולנוע והטלביזיה. אבל חשובים מכל הם הגורמים הסמויים מעיני רבים: ההתחליות, הכבחון העצמי, ואמונת המתאגרף ביכולותו.